

Priopćenje za tisak Agencije Europske unije za temeljna prava

Beč, 27. siječnja 2014.

Građani zahtijevaju učinkovitu i dostupnu zaštitu od kršenja prava na zaštitu podataka

Ljudi diljem EU-a postali su žrtve kršenja prava na zaštitu podataka koja su posljedica činjenice da se javna i privatna tijela u velikoj mjeri koriste informacijskom i komunikacijskom tehnologijom. Aktivnosti na internetu, izravni marketing i videonadzor uzrok su većine kršenja prava na zaštitu podataka. Najnovije izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) „*Pristup pravnim sredstvima za zaštitu podataka u državama članicama EU-a*“ otkriva nedostatak razumijevanja i svijesti žrtava o zaštiti podataka te o tijelima koja im trebaju pomoći. U rezultatima izvješća također se naglašava hitna potreba za stupanjem na snagu izmijenjenih pravila EU-a o zaštiti podataka.

„Danas je previše lako jednostavno prikupiti i zlouporabiti osobne podatke europskih građana. Ovakvo kršenje prava može imati dalekosežan utjecaj na žrtve kršenja prava na zaštitu podataka“, kaže ravnatelj Agencije Europske unije za temeljna prava [Morten Kjaerum](#). *„Sada je vrijeme da se tijelima za zaštitu podataka omogući da se suprotstave tom kršenju kako bi žrtve dobile prikladnu pravnu zaštitu.“*

“Zaštita podataka predstavlja temeljno pravo na području Europske unije. Moramo zajamčiti da se to pravo zaštititi i da ga građani mogu ostvariti,” istaknula je Vivien Reding, potpredsjednica Europske komisije i povjerenica za pravosuđe. *“Mnogi građani danas ne znaju kome se trebaju obratiti u slučaju zlouporabe svojih podataka, a to nije dobro. Komisijini prijedlozi reforme na području zaštite podataka olakšat će im život: postojat će jedinstvena kontaktna točka za građane, što znači da će se oni uvijek moći obratiti nadzorniku za zaštitu podataka u svojoj zemlji. Građani više neće morati sjesti u avion kako bi podnijeli pritužbu bez obzira na to u kojem se dijelu Europske unije nalazi društvo koje obrađuje njihove podatke. Pozivam ministre da slijede primjer Europskog parlamenta i bez odgađanja provedu reformu na području zaštite podataka kojom će se povećati prava građana.”*

Razgovori sa žrtvama pokazali su da se većina žrtava kršenja obraća tijelima za zaštitu podataka. Često to rade kako bi se spriječilo ponavljanje sličnih kršenja, a ne kako bi dobili financijsku naknadu. Samo u iznimnim slučajevima traže sudsku zaštitu. Sudske postupke smatraju previše kompliciranima, skupima i dugotrajnima. Nedostatak pravne pomoći i

stručnjaka za zaštitu podataka, kao i nedostatni resursi u tijelima za zaštitu podataka i posredničkim organizacijama, također su prepoznati kao zabrinjavajući. Osim toga, utvrđeno je da nedostaju informacije o postupcima zaštite podataka te pravnim sredstvima.

Izvješće pokazuje da diljem država članica EU-a tijela za zaštitu podataka mogu izdavati naloge za ispravak kršenja i uvesti sankcije od opomene i novčane kazne do oduzimanja dozvola. Međutim veličina i trajanje tih sankcija može se znatno razlikovati od zemlje do zemlje. U gotovo svim državama članicama mogu se odrediti i kaznene sankcije u obliku novčane ili zatvorske kazne, ali ipak postoje velike nacionalne razlike u trajanju zatvorske kazne i iznosu novčane kazne.

Aktivnosti na internetu, izravni marketing ili videonadzor televizijskim kamerama zatvorenog kruga uzrok su većine kršenja prava na zaštitu podataka. Tijela državne vlasti, tijela za provedbu zakona te financijske i zdravstvene institucije najčešće su odgovorne za takva kršenja. Kao rezultat toga žrtve najčešće trpe nesigurnost, štetu po ugled ili emocionalne poteškoće.

Predložena izmjena pravila EU-a o zaštiti podataka trebala bi ublažiti takve probleme. Na temelju rezultata izvješća FRA predlaže:

- **Podizanje javne svijesti** o žalbenim mehanizmima, uključujući postojanje i ulogu nacionalnih tijela za zaštitu podataka;
- **Obuku** o zaštiti podataka za pravne stručnjake kako bi mogli ponuditi kvalitetniji savjet;
- Jačanje neovisnosti **tijela za zaštitu podataka**;
- Pružanje **odgovarajućih resursa** i davanje odgovarajućih ovlasti tijelima za zaštitu podataka pri ispravku kršenja;
- **Financiranje** organizacija civilnog društva i neovisnih tijela kako bi pomogli žrtvama da zatraže pravnu zaštitu;
- **Pojednostavljenje pravila o teretu dokazivanja**, osobito za slučajeve kršenja putem interneta, kako bi pojedincima bilo jednostavnije predstaviti slučajeve sudu ili nadzornom tijelu.

Izvješće sadrži pregled pravnog okvira i postupaka kojima se osobe mogu koristiti u slučajevima kršenja prava na zaštitu podataka. Također daje primjere stvarnih iskustava žrtava i onih koji se bave kršenjem prava na zaštitu podataka kako bi se utvrdila područja koja je potrebno unaprijediti u pristupu pravnim sredstvima za zaštitu podataka.

Kako bi se pomoglo bolje objasniti pitanja o zaštiti podataka, FRA je također objavila priručnik o europskoj sudskoj praksi na području zaštite podataka. Priručnik, izrađen u suradnji s Vijećem Europe, namijenjen je pravnim stručnjacima i nevladinim organizacijama koji nisu stručnjaci za zaštitu podataka.

Izvješća možete pročitati ovdje:

- [Pristup pravnim lijekovima za zaštitu podataka u državama članicama Europske unije](#)

Za dodatne informacije obratite se na: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642

Napomene urednicima:

- FRA je usporedila zakone i pravne lijekove o zaštiti podataka u svih 28 država članica EU-a. Osim toga intervjuirano je više od 700 osoba u 16 država članica EU-a: Austriji, Belgiji, Češkoj, Finskoj, Francuskoj, Njemačkoj, Grčkoj, Mađarskoj, Italiji, Latviji, Nizozemskoj, Poljskoj, Portugalu, Rumunjskoj, Španjolskoj i Ujedinjenoj Kraljevini. To su bile žrtve kršenja prava na zaštitu podataka, suci i odvjetnici, osoblje tijela za zaštitu podataka i osoblje organizacija za potporu žrtvama.
- Pravo na zaštitu podataka sadržano je u [Povelji Europske unije o temeljnim pravima](#).
- [Rad agencije FRA na zaštiti podataka](#), uključujući i ranija izvješća, možete pronaći na internetskoj stranici agencije.
- Agencija Europske unije za temeljna prava pruža EU-u i nacionalnim donositeljima odluka savjete temeljene na dokazima i time doprinosi bolje upućenim i usmjerenim raspravama i politikama o temeljnim pravima